

พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๑๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖
เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดัง
ต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๘๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติ^{นี้}เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติ^{นี้}ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๐

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) คณะ
- (๓) วิทยาลัย
- (๔) แผนกอิสระ

และอาจให้มีสถาบันเพื่อการวิจัยและสำนักเพื่อส่งเสริมวิชาการเป็นส่วนราชการในมหาวิทยาลัยอีกด้วย

สำนักงานอธิการบดีอาจแบ่งส่วนราชการเป็นกองและแผนก
คณะ วิทยาลัย และแผนกอิสระอาจแบ่งส่วนราชการเป็น
สำนักงานเลขานุการและแผนกวิชา

สำนักงานเลขานุการอาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนก”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕ ทวิ แห่ง
พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕

“มาตรา ๕ ทวิ ในวิทยาลัยหนึ่ง ให้มีคณบดีคนหนึ่งเป็น
ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ในสถาบันหรือสำนักหนึ่ง ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็น
ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไป
แทน

“มาตรา ๗ การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยตาม
มาตรา ๕ ให้ทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติมหา
วิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕

เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๘๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗๘ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้มหาวิทยาลัยนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของสภามหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าแผนกอิสระในมหาวิทยาลัย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คน และไม่เกินเก้าคน

ให้อธิการบดีเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง

ให้รองอธิการบดีเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ในกรณีมีรองอธิการบดีหลายคน ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๘๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

“มาตรา ๑๘ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย จะมีรองอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยก็ได้

อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้

ส่วนรองอธิการบดีนั้น สภามหาวิทยาลัยจะได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่จะแต่งตั้งใหม่อีกก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๑๘ ทวิ อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณวุฒิดังนี้

(๑) ได้ปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่ากันในวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยนี้ หรือ

(๒) ได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือในโรงเรียนชั้นสูงของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดในประเทศไทยมาแล้วไม่ต่ำกว่าห้าปี”

เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๘๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ตำแหน่งอธิการบดีว่างลง หรืออธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีไม่ได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีรองอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณวุฒิตามมาตรา ๑๕ ทวิ เป็นผู้รักษาการแทนอธิการบดี”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕

“มาตรา ๓๑ ทวิ ให้นำมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการของวิทยาลัย สถาบันและสำนัก โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยมีดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์ประจำ
- (๕) อาจารย์พิเศษ
- (๖) อาจารย์ผู้ช่วย
- (๗) ผู้บรรยายพิเศษ”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕ ทวิ และมาตรา ๓๕ ตรี แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕

“มาตรา ๓๕ ทวิ รองศาสตราจารย์จะได้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าสามปี

(๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอน
ในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่ง
กระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าเจ็ดปี หรือ

(๓) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอน
ในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่ง
กระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าสี่ปี

มาตรา ๓๕ ตรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์จะได้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่ง
มีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอน
ในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่ง
กระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าสองปี

(๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการสอน
ในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่ง
กระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าสี่ปี หรือ

(๓) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการ
สอนในมหาวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาชั้นสูงของกระทรวงหนึ่ง
กระทรวงใดมาแล้ว รวมเวลาไม่ต่ำกว่าเจ็ดปี”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๓ ทวิ แห่ง
พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๘๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

“มาตรา ๔๓ ทวิให้นำมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับแก่การเรียกชื่อปริญญา และการใช้อักษรย่อสำหรับปริญญาในวิทยาลัย โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ ครุวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดไว้สำหรับกรรมการ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้สอน ตลอดจนผู้สำเร็จการศึกษา ในขณะที่ วิทยาลัยหรือแผนกอิสระของมหาวิทยาลัย”

มาตรา ๑๘ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์อยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา รักษาการในตำแหน่งรองอธิการบดีจนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะได้แต่งตั้งรองอธิการบดีตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ ให้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งคณะ หรือแผนกอิสระที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะได้มีประกาศ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐

เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๘๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยตาม
มาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.
๒๔๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แทน

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่
มีความจำเป็นต้องแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยใหม่ และปรับปรุง
องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย ตลอดจนผู้สอนในมหาวิทยาลัย เพื่อ
ให้การดำเนินการบริหารและการศึกษาเป็นไปด้วยความคล่องตัวและ
เหมาะสมยิ่งขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น